

Mátyás király csillagásza

A Reneszánsz év programjához kapcsolódóan tartottak nagy sikerű alkotónapot a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumban. Az érdeklődők Mátyás király csillagászával is találkozhattak!

Mészáros Péter tanár úr a csillagászati ismeretterjesztés elkötelezett híve. A győri Krúdy Gyula Gimnázium fizika tanára akár jelmezbe is bújik, hogy megismertesse a csillagászati alapfogalmakkal Mátyás király alattvalóit. Május 1-jén ugyanis Itt járt Mátyás király! címmel tartottak alkotónapot a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumban.

A szabadtéri csillagászati bemutatón „Mátyás király csillagásza” legfontosabb kelléke egy kis mechanikus Naprendszer-modell volt. Igaz, a kézzel tekerhető alkalmatosság (*tellurium*) úgy 1870 körül készülhetett, de így is sokak figyelmét vonta magára a Föld-Hold rendszer mozgásait szórakoztatóan bemutató kis modell. Az asztalon Lázár deák 1528-as Magyarország-térképének reprodukciója, egy hatalmas kondenzorlencse, melynek fénygyűjtő képességéről bárki meggyőződhetett, ha kicsit kisütött a Nap, egy ejtőernyős bábu (utalás Mátyás király kortársára, Leonardóra, aki a repülés gondolatával is foglalkozott)...

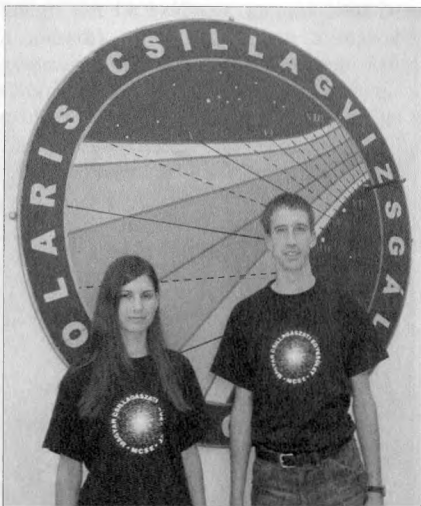
Mindezeket a tanár úr fáradhatatlanul magyarázta az érdeklődő gyerekeknek és szüleiknek, de természetesen más csillag-

szati és fizikai kérdések is felmerültek szép számmal. Mindezt játékosan és szórakoztatóan ezen a szép tavaszi napon.

Mzs

Újabb Polaris-siker az ESO diákpályázatán

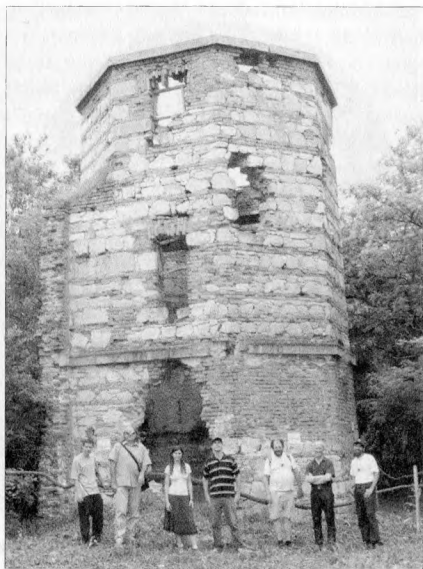
Az Európai Déli Observatórium (ESO) 2008-as Catch a Star! elnevezésű nemzetközi csillagászati versenyén Rieth Anna és Veréb Dániel, a Polaris Csillagvizsgáló szakkörei ötödik helyezést értek el pályamunkájukkal. Interacting Galaxies (Kölcsönható galaxisok) című dolgozatukban olyan csil-

lagvárosokat vizsgáltak, mint az M51, az Arp 273, az Arp 242 és az M64. Dolgozatukhoz a szakirodalom mellett saját CCD-felvételeiket is felhasználták. A más csillagvárosoknál megfigyelt kölcsönhatási formák és következmények fényében áttekintették, hogy milyen következményekkel járhat, ha majd a távoli jövőben Tejútrendszerünk és az Andromeda-galaxis összetalálkozik. A munka elkészítésében Horvai Ferenc, Sárnczky Krisztián és Kereszturi Ákos nyújtott segítséget. Rieth Anna és Veréb Dániel megfigyeléseikhez a Polaris Csillagvizsgáló műszerparkját használták.

Bicskei csillagtúra

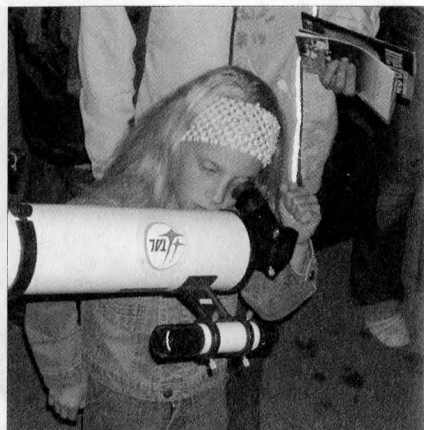
Másfél évszázad után ismét a „csillagászat szelleme” költözött a bicskei romcsillagvizsgáló falai közé. Május 17-én, a Bicskei Napok rendezvénysorozatához illeszkedve a Nagy Károly Csillagászati Alapítvány szervezett csillagtorony-nézést a város fölötti Galagonyáson. Nagy Károly egykori csillagvizsgálójának és a birtok további épületeit (maradványaikat) a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal munkatársa, Debreczeniné dr. Mezey Alice szakmai vezetésével tekinthették meg az érdeklődők. A művészettörténész külön tájékoztató lapokat biztosított a látogatók számára, melyen a birtok múltja mel-

lett lehetséges jövője is bemutatásra került. Az épületek történetéről Horvai Ferenc csillagász, az alapítvány elnöke szolgált információkkal. A birtokra érkezők Endrédi Szabó Erika, a Nagy Károly Városi Könyvtár igazgatónőjének, egyben a kuratórium tagjának jóvoltából régi képeket tekinthettek meg a II. világháború előtti időkből, amikor még álltak az épületek: nem csak a torony és a mauzóleum, hanem a kétszintes „hegykastély” és a gazdasági épületek is. Az eddig sorompóval lezárt terület parko-

lójában egymást érték a látogatók járművei, ami jól mutatja, milyen érdeklődés övezte a rendezvényt.

Sötétedéstől már Bicske központjában, a Kossuth téren várták az alapítvány munkatársai és az MCSE tagjai az érdeklődőket szabadtéri előadásra és távcsöves bemutatóra. Az Égi utazás címmel meghirdetett programban két előadást hallhattak az érdeklődők. Boros-Oláh Mónika Barangolás a Naprendszerben című előadásában a Naprendszer kisebb-nagyobb égitestjeit mutatta be, míg Kereszturi Ákos asztrobiológiai témájú előadásában az élet létrejöttének feltételeit járta körül.

A bemutatóra négy távcsövel vonultunk ki, azonban az időnként felszakadozó felhőzet csak időnként engedte, hogy az érdeklődők gyönyörködhesse a Szaturnuszban, a Marsban vagy a Holdban. A bemutatáshoz saját távcsövével csatlakozó Zana Péter csillagászati felvételeiből állított össze egy látványos diabemutatót.

A vonuló felhőzet ellenére jól sikerült az este, hiszen a bemutón mintegy 80–100 fő vett részt. Távcsöveink az épp arra járó bicskeieket is megállították egy kis nézelődésre, vagy éppen beszélgetésre a csillagos égboltról. Köszönjük ezt a szép estét a bicskeieknek!

N.K.